

**Wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania poszczególnych śródrocznych
i rocznych ocen klasyfikacyjnych, sposoby sprawdzania osiągnięć uczniów oraz tryb
i warunki uzyskania oceny wyższej niż przewidywana z religii dla klasy 8**

1. Podstawa prawna

Dokument opracowano w oparciu o obowiązujące przepisy prawa oświatowego, w szczególności art. 44b i 44c ustawy o systemie oświaty, właściwe przepisy rozporządzenia w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów, Statut Szkoły – w szczególności § 57–72, obowiązującą podstawę programową oraz realizowany program nauczania AZ-1-01/18.

Dokument przedmiotowy nie stanowi odrębnego źródła prawa. Uszczegóławia wymagania wynikające z przepisów prawa, Statutu Szkoły i realizowanego programu nauczania.

2. Zakres dokumentu

Dokument określa: wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania poszczególnych ocen klasyfikacyjnych; sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych; zasady oceniania właściwe dla religii; warunki i tryb uzyskania rocznej oceny klasyfikacyjnej wyższej niż przewidywana; oraz zasady dostosowania wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb i możliwości ucznia. Szczegółowy wykaz wymagań dla poszczególnych działów znajduje się w tabeli zamieszczonej w dalszej części dokumentu.

3. Sposoby i formy sprawdzania osiągnięć edukacyjnych

W religii stosuje się formy sprawdzania odpowiednie do wieku uczniów, specyfiki przedmiotu. Zadania są zróżnicowane pod względem poziomu trudności i umożliwiają wykazanie się wiadomościami oraz umiejętnościami odpowiadającymi wszystkim ocenom.

Śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne ustala się w stopniach według następującej skali ocen (1-6):

- 1) stopień celujący: 6,
- 2) stopień bardzo dobry: 5,
- 3) stopień dobry: 4,
- 4) stopień dostateczny: 3,
- 5) stopień dopuszczający: 2,
- 6) stopień niedostateczny: 1.

Oceny bieżące ustala się według wyżej wymienionej skali ocen z tym, że przewiduje się „+” i „-” (z pominięciem 6+ i 1-). Ocena śródroczna i roczna wynika z ocen cząstkowych uzyskanych w ciągu półrocza (roku) przez ucznia, lecz nie jest średnią tych ocen.

Formy sprawdzania wiadomości i umiejętności ucznia:

Sprawdzanie ustne (odpytywanie): sprawdzanie rozumienia podstawowych pojęć i treści religijnych, odpowiadania na pytania dotyczące omawianych fragmentów Pisma Świętego, formułowania prostych wypowiedzi oraz wyjaśniania poznanych treści.

Prace pisemne: (quiz, kartkówka) sprawdzanie opanowania treści po zakończeniu działu lub jego części.

Praca z mediami i materiałami edukacyjnymi: sprawdzanie umiejętności odczytywania i interpretowania prostych treści przedstawionych

w obrazie, nagraniu, prezentacji, filmie lub innym materiale wykorzystywanym podczas lekcji, korzystanie z podręcznika.

Obserwacja pracy ucznia na lekcji: sprawdzanie aktywności podczas lekcji, przygotowania do zajęć, systematycznego wykonywania ćwiczeń i podejmowania zadań związanych z realizowanymi treściami.

Sprawdziany praktyczne: sprawdzanie umiejętności wykonania określonych czynności edukacyjnych, np. rozpoznawania symboli, układania elementów, wykonywania zadań zgodnie z instrukcją, pracy z tekstem lub ilustracją.

Prace dodatkowe: sprawdzanie samodzielnego i twórczego wykorzystania wiedzy, np. przygotowania pracy, udziału w konkursie lub wykonania zadania związanego z tematyką religijną. Prace dodatkowe są formą uzupełniającą i nie zastępują podstawowych wymagań programowych.

Praktyki religijne nie podlegają ocenianiu. Jeżeli oceniane jest pamięciowe opanowanie modlitwy, nauczyciel wcześniej wyjaśnia jej znaczenie. Ocena z przedmiotu nie jest uzależniana od oceny zachowania ucznia.

4. Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny: dopuszczającą, dostateczną, dobrą, bardzo dobrą i celującą są określone w § 65 Statutu Szkoły. Ocena klasyfikacyjna z religii wynika ze stopnia opanowania wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania, z uwzględnieniem dostosowanych wymagań edukacyjnych.

Szczegółowe wymagania dla ocen 2–6 przypisane do treści poszczególnych działów, przedstawiono w tabeli na końcu dokumentu.

5. Prawa ucznia, w tym warunki i tryb poprawy oceny

- Uczeń ma prawo do poprawiania ocen na zasadach określonych w § 64 ust. 4 Statutu.
- Nauczyciel określa termin i formę poprawy.
- Przy ustalaniu oceny śródrocznej i rocznej uwzględnia się ocenę uzyskaną przez ucznia z poprawy.
- Uczeń ma prawo być nieprzygotowanym do lekcji (niezapowiedziana kartkówka, odpowiedź z trzech ostatnich lekcji) dwa razy w ciągu półrocza z różnych przyczyn jednak zobowiązany jest zgłosić ten fakt na początku lekcji. Każde nieprzygotowanie zostaje oznaczone w dzienniku symbolem „np”.

6. Zasada jawności, uzasadnianie ocen i informowanie o ocenach

Na początku roku szkolnego uczniowie są informowani o wymaganiach edukacyjnych, sposobach sprawdzania osiągnięć oraz warunkach

i trybie uzyskania rocznej oceny klasyfikacyjnej wyższej niż przewidywana. Rodzice są informowani zgodnie z zasadami przyjętymi w szkole. Ocenę są jawne dla ucznia i jego rodziców, a nauczyciel uzasadnia ustaloną ocenę zgodnie z § 66 Statutu.

7. Dostosowanie wymagań edukacyjnych

Wymagania edukacyjne dostosowuje się do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia, zgodnie z § 59 Statutu Szkoły i obowiązującymi przepisami. Dostosowanie uwzględnia w szczególności zalecenia wynikające z orzeczeń i opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej oraz rozpoznane indywidualne potrzeby ucznia.

Dostosowanie może dotyczyć m.in. sposobu formułowania poleceń, czasu pracy, liczby i stopnia złożoności zadań, sposobu udzielania odpowiedzi oraz formy sprawdzania wiadomości i umiejętności – w zakresie wynikającym z rozpoznanych potrzeb ucznia.

Dostosowanie nie oznacza obniżenia wymagań w sposób niezgodny z przepisami, lecz umożliwia uczniowi wykazanie osiągnięć odpowiednio do jego możliwości.

8. Ocena zachowania

Ocena zachowania jest odrębnym elementem oceniania wewnątrzszkolnego. Nauczyciel religii nie tworzy odrębnych, przedmiotowych kryteriów oceny zachowania. Zasady oceniania zachowania określają § 67–68 Statutu Szkoły. Obserwacje nauczyciela dotyczące funkcjonowania ucznia podczas lekcji mogą być przekazywane wychowawcy i wykorzystywane w ocenianiu zachowania na zasadach

określonych w Statucie, jednak nie stanowią samodzielnego kryterium obniżenia oceny z religii. Ocena klasyfikacyjna z religii nie zależy od oceny zachowania, a ocena klasyfikacyjna zachowania nie wpływa na ocenę z religii. W szczególności nie stosuje się zasady podwyższania lub obniżania oceny z religii za samo zachowanie ucznia.

9. Zasada nadrzędności Statutu Szkoły

Przy stosowaniu niniejszego dokumentu obowiązuje kolejność: przepisy prawa powszechnie obowiązującego, Statut Szkoły, wymagania i sposoby sprawdzania właściwe dla religii.

10. Szczegółowe wymagania edukacyjne na poszczególne oceny

Poniższa tabela przedstawia wymagania szczegółowe wynikające z realizowanego programu nauczania i podręcznika.

Wymagania są przyporządkowane do ocen: dopuszczającej, dostatecznej, dobrej, bardzo dobrej i celującej.

Na ocenę niedostateczną uczeń nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą. Przy rozważaniu oceny niedostatecznej należy uwzględnić sytuację ucznia oraz podjąć działania wspierające, zgodnie z zasadami obowiązującymi w szkole. Dokument należy stosować łącznie ze Statutem Szkoły oraz obowiązującymi przepisami prawa.

Szczegółowe wymagania edukacyjne na poszczególne oceny:

I semestr					
Rozdział	celujący	bardzo dobry	dobry	dostateczny	dopuszczający
I. Powołanie do miłości	→ wymienia źródła autentycznego i trwałego szczęścia człowieka → szczegółowo wyjaśnia związek miłości ze świętością w każdej formie życia człowieka → omawia znaczenie nowego przykazania miłości → wyczerpująco omawia rodzaje miłości, → opisuje rodzaje powołań	→ przedstawia ogólnie przesłanie Apokalipsy Świętego Jana, → argumentuje, że każda prawdziwa miłość ma źródło w Bogu; → tłumaczy związek miłości ze świętością w różnych formach życia (małżeństwo, kapłaństwo, życie zakonne, życie konsekrowane, powołanie misyjne, człowiek samotny w służbie bliźnim) → objaśnia, co znaczy, że przykazanie miłości to przykazanie powszechne; → objaśnia różnicę między przykazaniem miłości a nowym przykazaniem miłości → wyjaśnia, czym jest cnota miłości; → omawia, na czym polega uczestnictwo w życiu różnych wspólnot Kościoła → charakteryzuje najważniejsze wspólnoty w życiu człowieka;	→ przedstawia prawdę o dobroci stworzonego świata → tłumaczy, że powołanie do świętości to powołanie do miłości; → wymienia odcienie miłości (siebie samego, bliźniego, małżeńskiej, ojczyzny → wyjaśnia, czym jest przykazanie miłości → wymienia sposoby przeżywania miłości i podaje jej „rodzaje” → wymienia formy życia w Kościele: małżeństwo, kapłaństwo, życie zakonne, życie konsekrowane, powołanie misyjne, człowiek samotny w służbie bliźnim → przedstawia, na czym polega uczestnictwo w życiu różnych wspólnot Kościoła, narodu, rodziny, grupy szkolnej i koleżeńskie	→ omawia prawdę o zmartwychwstaniu umarłych → tłumaczy konieczność przygotowania się do realizacji powołania do miłości w codziennym życiu → omawia jak realizować na co dzień przykazanie miłości Boga i bliźniego → wyjaśnia, czym jest miłość → omawia sposoby wpływania na swój rozwój emocjonalny i społeczny → wyjaśnia, na czym polega relacja z Bogiem; → rozróżnia formy życia w Kościele, → wskazuje sposoby odkrywania powołania w świetle Bożego wezwania, → podaje sposoby rozwijania talentów i zdolności	→ wyjaśnia prawdę o zmartwychwstaniu umarłych → omawia, że Bóg jest źródłem miłości → zna pojęcie miłości agape → argumentuje, że życie trzeba budować na niezmiennych wartościach → zna nowe przykazanie miłości → wyjaśnia potrzebę wpływania na rozwój emocjonalny i społeczny → układa modlitwę w intencji powołań → wymienia najważniejsze wspólnoty człowieka,

II. Sens życia	→ szczegółowo omawia charakter Apokalipsy i jej przesłanie → opisuje sens zarówno pozytywnych jak i negatywnych doświadczeń życiowych	→ argumentuje, dlaczego opisy w Apokalipsie mają charakter symboliczny; → charakteryzuje, jakie obrazy Boga może nosić w sobie człowiek → podaje argumenty za tym, że niebo jest krainą wiecznej szczęśliwości → wyjaśnia, że zaprzeczeniem szczęścia w niebie jest możliwość istnienia piekła → omawia, dlaczego że wiara nadaje sens życiu	→ objaśnia symbolikę nowego i starego świata, → wyjaśnia znaczenie słowa „paruzja”, → wymienia skojarzenia związane z życiem wiecznym, → opowiada o Nicku Vujiciu	→ wyjaśnia, że Apokalipsa nie jest księgą, której trzeba się bać; → opisuje, co się wydarzy, kiedy człowiek stanie w całej prawdzie o sobie → argumentuje, jak mało znaczy człowiek wobec ogromu wszechświata, a zarazem jaki jest ważny w oczach Pana → mówi, za co czuje wdzięczność → wskazuje rodzaje modlitwy za zmarłych	→ docenia Bożą obecność w swoim życiu i wie, że Pan prowadzi go w każdej życiowej próbie → rozróżnia między możliwością znalezienia się w niebie i w piekle po zakończeniu ziemskiego życia → zna modlitwę za zmarłych
Rok liturgiczny	→ charakteryzuje poszczególne okresy roku liturgicznego w kontekście wydarzeń zbawczych i nauczania Kościoła	→ ukazuje związek wydarzeń biblijnych z rokiem liturgicznym oraz życiem chrześcijanina,	→ zestawia wydarzenia biblijne ze zwyczajami religijnymi;	→ wymienia i opisuje uroczystości i święta Pańskie → wskazuje na konieczność włączenia się w obchody roku liturgicznego	→ ukazuje związek wydarzeń biblijnych ze świętami chrześcijańskimi, prawdami wiary i moralności chrześcijańskiej oraz z życiem chrześcijanina
II semestr					
IV. Bierzmowanie	→ uzasadnia potrzebę przyjęcia sakramentu bierzmowania wskazując na jego skutki i działanie Ducha Świętego	→ wyjaśnia, co to znaczy, że bierzmowanie jest dopełnieniem chrztu świętego, → podaje skutki i konsekwencje egzystencjalne bierzmowania, → wyjaśnia, czym są charyzmaty Ducha Świętego w Kościele	→ wyjaśnia pojęcie bierzmowania jako sakramentu dojrzałości chrześcijańskiej → wymienia i omawia dary Ducha Świętego → wymienia, opisuje i wyjaśnia obrzędy bierzmowania →	→ omawia owoce działania Ducha Świętego w życiu chrześcijanina i podaje przykłady → objaśnia znaczenie sakramentu bierzmowania dla życia chrześcijańskiego → podaje przykłady charyzmatów	→ podaje przykłady działania Ducha Świętego w życiu → zna podział charyzmatów na zwyczajne i nadzwyczajne

V Osiem błogosławieństw	→ uzasadnia, że kroczenie drogą błogosławieństw prowadzi do szczęścia i zbawienia	→ przedstawia nauczanie Jezusa zawarte w Kazaniu na górze, → objaśnia znaczenie ośmiu błogosławieństw w drodze do zbawienia	→ omawia chrześcijańskie rozumienie szczęścia na przykładzie historii Heleny Kmiec	→ wymienia osiem błogosławieństw	→ wymienia większość z ośmiu błogosławieństw
VI Bóg nas posyła	→ uzasadnia wpływ autentycznego świadectwa na szerzenie Ewangelii; → angażuje się w akcje pomocy potrzebującym, odpowiedzialnie uczestniczy w różnych formach wolontariatu, → wyczerpująco uzasadnia, że jego zaangażowanie ma wpływ na przyszłość Kościoła i społeczeństwa → przejawia postawę misyjną i modli się za Kościół i misjonarzy	→ opisuje wpływ świadectwa Samarytanki na mieszkańców Sychar. → podaje przykłady bezinteresownej troski o ludzi w potrzebie, → definiuje odpowiedzialność społeczną → w oparciu o teksty biblijne i nauczanie Kościoła opisuje jego misyjną działalność → analizuje źródła trudności w pracy misyjnej	→ wyjaśnia, na czym polega świadectwo wiary → definiuje apostołstwo świeckich → charakteryzuje życie pierwszych wspólnot chrześcijańskich oraz ich działalność apostołską → definiuje, na czym polega wolontariat → podaje przykłady bezinteresownej troski o ludzi w potrzebie, → wyjaśnia, na czym polega misyjna natura Kościoła → omawia przykłady działalności misyjnej duchownych i osób świeckich	→ tłumaczy konieczność dawania świadectwa wiary → opisuje możliwości apostołstwa w Kościele → podaje przykłady ludzi i wspólnot zaangażowanych w apostołstwo → uzasadnia wartość angażowania się w wolontariat → tłumaczy potrzebę kierowania się w życiu cnotami społecznymi → podaje przykłady działalności misjonarzy w różnych rejonach świata, → podaje przykłady współczesnych męczenników na misjach	→ wymienia przykłady świadków wiary → omawia, że święci są dla nas drogowskazem w drodze do zbawienia → → podaje przykłady zaangażowania w wolontariat szkolny; → podaje przykłady ludzi zaangażowanych w działania apostołskie w dzisiejszym społeczeństwie → wymienia Świętą Teresę jako tą, która modliła się i ofiarowywała cierpienia w intencji misji

VII Świadkowie Ewangelii w historii Polski	→ tłumaczy, dlaczego Kościół walczy o pokój w każdym konflikcie → wyczerpująco argumentuje konieczność wyrzeczeń w imię zachowania wartości chrześcijańskich → tłumaczy, że w każdych warunkach można być świadkiem Chrystusa; → skutecznie szuka okazji do wypełniania przykazania miłości we własnym środowisku.	→ argumentuje, że wojna nie jest czasem zawieszenia prawa Bożego w sumieniu, → argumentuje, że prawo miłości Boga i bliźniego jest zobowiązaniem dla chrześcijanina niezależnie od okoliczności, w jakich przyszło mu żyć, → określa, co powoduje odejście ludzi od wiary i Kościoła → wymienia cele, którymi kierowała się Matka Teresa w swej działalności, → opowiada, jaki był sens pracy Matki Teresy → wskazuje na wydarzenia i zjawiska religijne, które wpłynęły na budowanie tożsamości narodowej Polaków w XX wieku, → wyjaśnia, na czym polega fenomen działalności ks. Blachnickiego jako duszpasterza,	→ opisuje charakter działalności Kościoła w czasie II wojny światowej; → opowiada historię Świętego Maksymiliana Kolbego → opowiada o kardynale Stefanie Wyszyńskim → opowiada, jaki był sens jej pracy Świętej Matki Teresy; → wymienia cele, którymi kierowała się Matka Teresa w swej działalności → opisuje zaproponowaną przez ks. Blachnickiego formę duszpasterstwa; → wyjaśnia, kim w Kościele jest człowiek świecki	→ opisuje sposoby, dzięki którym można unikać konfliktów międzyludzkich → opowiada historię wybranych błogosławionych i męczenników II wojny światowej → wymienia duchownych i świeckich, którzy pozostali wierni w trudnych czasach stalinowskich → opowiada o działalności Matki Teresy. → opowiada o życiu i roli ks. Blachnickiego w Ruchu Światło-Życie → wskazuje na konieczność zaangażowania świeckich w życie Kościoła	→ potrafi zapobiegać nawet drobnym konfliktom międzyludzkim → wymienia niektórych męczenników II wojny światowej → objaśnia potrzebę niesienia pomocy ludziom ubogim i chorym → formułuje modlitwę wdzięczności za świadków wiary → uzasadnia aktualność myśli Sługi Bożego Franciszka Blachnickiego → opisuje różnorodność powołania do świętości na przykładzie poznanych świętych świeckich
Rok liturgiczny	→ opisuje wydarzenia wynikające z roku liturgicznego → ukazuje związek wydarzeń biblijnych z rokiem liturgicznym, prawdami wiary i moralności chrześcijańskiej oraz życiem chrześcijanina	→ omawia różne postawy przy szukaniu prawdy, → omawia, jakie przymierza zawierał z człowiekiem Bóg; → tłumaczy możliwość korzystania z łask, które daje Święto Miłosierdzia Bożego → charakteryzuje potęgę działania Ducha Świętego i opisuje rozmach, z jakim On przybywa.	→ wyjaśnia, że uroczystość Objawienia Pańskiego to zaproszenie do podjęcia osobistego trudu poszukiwania Jezusa → opisuje symbolikę biblijną i ją odczytuje → opowiada historię życia Świętej Faustyny Kowalskiej → uzasadnia religijny wymiar uroczystości Zesłania Ducha Świętego.	→ tłumaczy, jak zachować czujność przy pozyskiwaniu informacji. → wymienia wszystkie uczynki miłosierdzia względem ducha i ciała. → wymienia wszystkie owoce i dary Ducha Świętego. → podaje przykłady mocy Ducha Świętego	→ przytacza historię mędrców poszukujących Jezusa → wymienia niektóre uczynki miłosierdzia względem ducha i ciała → wymienia niektóre owoce i dary Ducha Świętego.

11. Warunki i tryb uzyskania wyższej niż przewidywana roczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych (Statut §71 pkt. 3)

1. Uczeń może ubiegać się o ustalenie wyższej niż proponowana przez nauczyciela oceny rocznej klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych.
2. Uczeń ubiegający się o podwyższenie oceny zwraca się z prośbą do nauczyciela przedmiotu, w ciągu 3 dni od ostatecznego terminu poinformowania uczniów o przewidywanych ocenach rocznych.
3. Warunkiem ubiegania się przez ucznia o ocenę wyższą niż przewidywana jest:
 - 1) przystąpienie do wszystkich prac klasowych i sprawdzianów,
 - 2) skorzystanie z wszystkich oferowanych dotychczas przez nauczyciela form poprawy,
 - 3) 70% frekwencja na zajęciach edukacyjnych.
4. W przypadku spełnienia przez ucznia warunków z ust. 3, nauczyciel przedmiotu wyraża zgodę na przystąpienie do poprawy oceny.
5. W przypadku niespełnienia warunków wymienionych w ust. 3, prośba ucznia zostaje odrzucona.
6. Uczeń spełniający warunki, o których mowa w ust. 3, najpóźniej na 7 dni przed klasyfikacyjnym zebraniem Rady Pedagogicznej

przystępuje do przygotowanego przez nauczyciela przedmiotu dodatkowego sprawdzianu pisemnego, obejmującego materiał programowy przewidziany w danej klasie. O zakresie materiału na sprawdzian, uczeń jest informowany uprzednio przez nauczyciela danych zajęć edukacyjnych.

7. Sprawdzian, oceniony zgodnie z wymaganiami edukacyjnymi zostaje dołączony do dokumentacji nauczyciela.

Ostateczna ocena roczna nie może być niższa od oceny przewidywanej, niezależnie od wyników sprawdzianu, do którego przystąpił uczeń w ramach żądania ustalenia oceny rocznej wyższej niż przewidywana.

Opracowały katechetki:

Emilia Kleban, Andżelika Kwiatek